

ДЕЙВ ЯНГ: про Енергетичний День, роботу ЄУЕА та проблеми ринку поновлюваної енергії

Ми також поставили запитання про Енергодень та проблеми, що наразі виникають у виробників поновлюваної та зеленої енергії в Україні, голові Ради Асоціації «Європейсько-українське Енергетичне Агентство» Дейву Янгу.

Ред.: Дейве, Енергодень в Україні проводиться втретє. Відкриваючи торішній захід, Ви зазначили, що одна з основних його цілей — побудова відкритого діалогу між владою, споживачами енергії та її виробниками і залучення широкої громадськості до обговорення енергетичного балансу України. Мені здається, формат третього Енергодня переріс стадію простого інформування суспільства. Яка ж головна мета проведення 3-го міжнародного Енергодня в нашій країні?

Дейв Янг: Я б сказав, що головна мета Енергетичного дня — це все ж таки налагодження взаємодії між основними гравцями сектора поновлюваної енергії та енергоефективності й іншими зацікавленими сторонами, особливо політиками. Під час наших заходів ми порушуємо найактуальніші питання, що впливають на галузь сьогодні, доводимо до відома преси та громадськості в цілому, що відбувається, і що потрібно зробити для розвитку цього сектора. Ми чимало дискутували у форматі «круглих столів», обговорювали різноманітні нагальні проблеми, після чого окремих напрямом було приділено особливу увагу у вигляді обговорень доповідей після кожної спеціалізованої сесії. За моїми спостереженнями, це були живі та цікаві дискусії і «круглі столи», які оцінили наші партнери з Міжнародного центру політичних досліджень. Центр готує документ, в якому узагальнить наші напрацювання і розмістить його для публічного обговорення, а також надішле органам влади для прийняття необхідних рішень.

Ред.: Ви не просто другий рік головуєте на цьому заході, ось уже 2 роки, як Ви очолюєте Раду Асоціації «Європейсько-українське Енергетичне Агентство». Що Ви можете сказати про темпи розвитку Асоціації та досягнення поставлених цілей як керівник одного з найвищих органів Асоціації?

Дейв Янг: Я думаю, що Агентство відіграє ключову та унікальну роль у розвитку цього сегмента ринку, адже ми єдині об'єднуємо по-справжньому незалежні

організації — наших членів, представляємо найбільш активних промисловців у секторі поновлюваних джерел енергії та енергоефективності. Ми виростили так швидко і є настільки ефективними, завдяки грамотній структурі нашої організації, побудованої у вигляді робочих груп, що об'єднують представників конкретних напрямів сектору, які можуть вільно спілкуватися між собою і спільно лобювати свої інтереси. Ми працюємо не на благо одного підприємства чи комерційної групи — наша діяльність спрямована на розвиток ринку поновлюваної енергетики та підвищення енергоефективності в Україні в цілому, причому ринку вільного та прозорого.

Я дуже задоволений тим, як розвивається наше Агентство, думаю, ми розширимо свою діяльність і прагнутимемо до того, щоб в Україні використовувалося якомога більше поновлюваної та стійкої енергії, і здійснювалося якомога більше заходів, спрямованих на те, щоб наявна енергія використовувалася найбільш ефективним та дієвим чином.

Ред.: Сьогодні в Агентстві представлено організації, що виробляють абсолютно всі види альтернативної енергії. Проблеми їх діяльності в Україні в межах 3-го Енергодня обговорювалися на дуже кваліфікованому та професійному рівні. Чи не могли б Ви обкреслити ключові проблеми, з якими стикаються ті, хто готовий виробляти в нашій країні альтернативну енергію і тими, хто готовий вкладати кошти у виробництво «зеленої» енергії.

Дейв Янг: Основна проблема в тому, щоб створити відкриті та прозорі механізми для стимулювання зростання, що для інвестора свідчить про стабільний і стійкий характер ринку, на який він входить. Цей процес уже розпочався із запровадженням зеленого тарифу, але, як і всі заходи, цей потребує поліпшення, в тому, щоб те, як він працює, контролювалося належним чином, аби пояснювалися, наприклад, такі речі, як інфляція. Друга проблема — необхідність створення мережі взаємних зв'язків і відкритий та зрозумілий усім учасникам розподіл завдань у цій структурі.

І до того ж, як і будь-який інший проект, цей пови-

нен захищати інтереси інвесторів, а ринок в цілому має бути прозорішим. Для того щоб зацікавлені особи могли отримувати об'єктивну та повну інформацію про те, що відбувається в нашому сегменті, що також важливе для розвитку ринку, ми регулярно публікуємо документи, які створюють наші робочі групи, плани наших заходів, і заходи, до прийняття яких ми закликаємо зацікавлених осіб.

Ред.: Чи бачите Ви як голова Ради Асоціації якісь способи для того, щоб полегшити діяльність своїх членів на території України? Наприклад, що Ви можете сказати про минулорічне президентське вето на зелений тариф або про довгоочікуваний законопроект № 9033, який мав би полегшити процес інвестування до України, але «застряг» у нашому Парламенті?

Дейв Янг: Ми намагаємося полегшити членам Агентства умови роботи та розвитку на українському ринку, організовуючи їм зустрічі із зацікавленими особами, стимулюємо їх активність шляхом уключення в діяльність наших робочих груп, проводимо для кожного напряму спеціалізовані заходи. Стосовно Вашого запитання про зелений тариф. Ми витратили чимало сил на скасування вето, оскільки розуміли, наскільки негативно вплине на ринок ця заборона, особливо, сектори виробництва біогазу.

Ред.: До речі, про способи полегшення життя виробникам і постачальникам «зеленої» енергії. Дуже багато нарікань було висловлено не тільки з приводу зайвої зарегульованості вітчизняного законодавства, а й із приводу нелояльного, нерідко досить «негнучкого» ставлення місцевої влади до потенційних інвесторів. Проте серед гостей я не побачила жодного представника органів місцевого самоврядування. Адже чимало з того, на що скаржилися виробники, можна вирішити саме у співпраці з місцевою владою. Чому так?

Дейв Янг: Ми активно співпрацюємо з місцевими органами влади там, де це можливо, і деякі місцеві ради є почесними членами Агентства. Просто на нинішньому етапі розвитку Агентства ми не маємо технічної можливості охопити та залучити до участі в роботі абсолютно всі національні органи місцевого самоврядування, оскільки наш штат співробітників і наші матеріально-технічні можливості обмежені.

Ред.: Згідно зі Статутом Асоціації саме Рада, якою Ви керуєте, визначає робочі групи, затвер-

джує ключові проекти Асоціації. Які напрями діяльності Асоціації Ви вбачаєте наразі найважливішими в Україні?

Дейв Янг: Нашими пріоритетами є розвиток таких галузей промисловості (у довільному порядку): вітрова та сонячна енергія, біоенергетика, виробництво енергії з побутових відходів, підвищення енергоефективності будівель, оптимізація систем опалювання, модернізація мереж.

Ред.: Незважаючи на те, що Ви всіякою любієте інтереси виробників і постачальників альтернативної енергії, Ви неодноразово висловлювалися за те, щоб Україна не відмовлялася від систем централізованого енерго- та тепlopостачання. Чи немає тут протиріччя, адже більшість обивателів розуміють альтернативну енергетику швидше як інструмент, призначений для індивідуального користування?

Дейв Янг: У цьому немає жодного протиріччя, оскільки для кожної конкретної ситуації має бути своя відповідь. Наприклад, для ізольованих користувачів, які працюють на газі, логічно перейти на використання біомаси. Для міського мешканця багатоквартирного будинку не так просто перейти на індивідуальне опалення, тому в житловому комплексі правильніше думати про поліпшення централізованої системи опалювання. Важливо, щоб суспільство в цілому було орієнтоване на енергозбереження, щоб усі були зацікавлені в запровадженні стабільних і чистих джерел поновлюваної енергії.

Ред.: Можете назвати 1 — 2 вдалих на Ваш погляд «зелених» енергетичних проектів, що вже реалізуються в нашій країні?

Дейв Янг: Україна близько року тому встановила 4-ту найбільшу сонячну установку в світі, це один із найуспішніших проектів.

Ред.: Чи є перспективи в сьогодиншнього українського ринку альтернативної енергетики? Чи все ж найближчим часом ми малопривабливі для зарубіжних інвесторів?

Дейв Янг: Іноземні інвестори, звичайно ж, щось вкладають у ринок, але щоб вливань стало більше, має бути усунено декілька негативних факторів ринку (рівень ризику та захисту інвестора, непрозорість відносин) і стабілізовано загальні умови ведення бізнесу в країні. Тоді до України надходитиме набагато більше інвестицій.